

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת מירב כהן

3556/25/פ

הצעת חוק מס ערך מוסף (תיקון – הגבלת שיעור מס שכר למלכ"רים בירושלים), התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 4 בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו–1975¹, בסעיף 4(א), אחרי "כפי שקבע שר האוצר בצו באישור הכנסת" יבוא "ולגבי מוסד ללא כוונת רווח, שהוא מוסד ציבור, כמשמעותו בסעיף 9(2) לפקודת מס הכנסה², למעט בתי חולים, קופות חולים ומוסדות להשכלה גבוהה המתוקצבים על ידי המדינה, לא יעלה שיעור מס השכר ששולם על פעילות בישראל, על 4% מהשכר ששילם המוסד, או שיעור נמוך יותר שיקבע שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת."

דברי הסבר

חיזוק ירושלים בירת ישראל הוא אינטרס לאומי ראשון במעלה. בעת חיזוקה הכלכלי-חברתי של עיר הבירה ירושלים, כך גם מדינת ישראל מתחזקת, ולמרבה הצער – גם להיפך. ארגוני החברה האזרחית הממוקמים, הפועלים והפעילים בעיר ירושלים מהווים חלק בלתי נפרד מהעיר וסביבתה, ומנהלים יחסי גומלין שוטפים עם מגוון גורמים מרכזיים: משרדי הממשלה, הכנסת, העירייה, חברות ממשלתיות, מכוני מחקר, אקדמיה וארגונים בינלאומיים. יתרה מכך, תוצרים רבים של ארגוני החברה האזרחית הפעילים בירושלים יוצאים החוצה לכלל מדינת ישראל, ומסייעים לחברה הישראלית כולה.

הצעה זו קובעת כי מס השכר על מוסדות ללא כוונת רווח הפועלים בירושלים, העומדים בתנאים שהמדינה קבעה בפקודת מס הכנסה ומהווים מוסדות ציבור, יופחת לשיעור של 4% או פחות, וזאת במובחן ממוסדות ללא כוונת רווח הפועלים למטרות פרטיות.

על פי נתוני מכון ירושלים למחקרי מדיניות משנת 2017, מוסדות ללא כוונת רווח (מלכ"רים) בירושלים בעלי חשיבות רבה לכלכלת העיר, תקציבם של כלל המלכ"רים הפעילים בעיר ירושלים נע בין כ-15 ל-25 מיליארד שקלים חדשים ומועסקים בהם בין 100 ל-200 אלף איש.

ארגונים אלה הפעילים במגוון רב של תחומים, ובהם ארגוני תרבות או אמנות, שירותי רווחה, קשרים

¹ ס"ח התשל"ו, עמ' 52.

² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

בינלאומיים, קהילה וחברה, מורשת, חינוך, התנדבות, מוסדות דת, ארגונים לשינוי חברתי ופוליטי וכן איגודים מקצועיים מהווים מחולל תעסוקה חשוב ומנוע צמיחה חיוני לירושלים, והפחתת שיעור מס שחר כפי שמוצע בהצעת חוק זו יכול "לשחרר" תקציב משמעותי עבור אותם ארגונים קטנים, ובכך להקל תקציבית וכלכלית על פעילותם, וכן לאפשר לכל ארגון להפנות יותר כספים לשם פיתוח פעילותו, אשר מטיבה גם עם פיתוח העיר ירושלים וחיזוק החברה האזרחית בעיר.

מטרתה של הצעת חוק זו לספק תמיכה ותמריץ מטעם המדינה לפיתוחם של הארגונים הקיימים בעיר ירושלים, וכן להביא למשיכת מלכ"רים למקם את מרכז פעילותם בעיר ירושלים, ובכך להביא ליצירת מקומות עבודה חדשים בעיר הבירה, תוך חיזוק והרחבת מארג ארגוני החברה האזרחית הפעילים בעיר ירושלים, וקיום יחסי גומלין שוטפים עם גורמי הממשל, מחקר, חינוך, תעשייה ומדע הפעילים בעיר. על פי בדיקת מרכז המחקר והמידע של הכנסת מיום 26.11.2020, בהתאם למתווה המוצע בהצעת החוק, אותרו כ-8,294 עמותות וחברות לתועלת הציבור המקיימות את התנאים המוצעים בהצעת החוק, מהם כ-1,419 ארגונים שהעסיקו עובדים והיו חייבים במס שחר. מס השחר שאותם ארגונים שילמו בשנת 2019 נאמד בכ-158 מיליון שקלים חדשים, מהם 101 מיליון שקלים חדשים מארגונים הפועלים בלעדית בעיר ירושלים, ו-57 מיליון שקלים חדשים מארגונים הפועלים בעיר ירושלים במקביל למקומות נוספים. הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת התשע-עשרה על ידי חבר הכנסת דב חנין וקבוצת חברי הכנסת (פ/19/199), על שולחן הכנסת העשרים וארבע ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת משה טור פז (פ/24/2536 ; פ/25/507).

הצעת החוק זהה לפ/25/507 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ז' בתמוז התשפ"ג (26.06.2023)